

خودکفایی کمی - کیفی؟ یا هر دو؟

دکتر عباس خالصی
کارشناس رسمی دادگستری
کارشناس و مشاور استاندارد و کنترل کیفی

توجهات کافی متوقف کنیم و یا حداقل آن را کاهش دهیم، آیا این کار می‌تواند در نیل به هدف خودکفایی و جایگزینی ۷ میلیون تن کمک کند؟ و یا این که باید کماکان کشاورزان و دامداران و مسوولین و دست‌اندرکاران ما تلاش کنند و زحمت بکشند و هزینه کنند تا از مبدا برداشت تا مصرف با اهمیت‌ها و بی‌توجهی‌های موجود و پشت سر هم، تا رسیدن به دست مصرف‌کننده و حتی خود مصرف‌کننده بخش عملی از آن به هدر رود و به زباله‌دان‌ها سرازیر گردد؟! به هر تقدیر آیا بهتر نیست در راه وصول به خودکفایی علاوه بر کنترل در مرحله داشت و حفظ محصولات از بلایای آفات و غیره، توجه و برنامه‌ریزی اساسی و مطمئنی از مرحله برداشت به بعد صورت پذیرد مانند: شرایط فنی برداشت، بارگیری، حمل و نقل، تخلیه، بسته‌بندی، انبارسازی، سیلو کردن، سردخانه و نگهداری شایسته محصولات در انبارها و سردخانه‌ها، پیشگیری از آتلاف و امحاء و آفات ثانویه انباری؛ و همه‌ی این مراحل و مراتبی که متأسفانه بخش عظیمی از دست‌رنج کشاورزان و حاصل منابع ملی ما را نابود می‌سازد.

برطرف کردن این مشکلات و جلوگیری از این ضایعات و پیشگیری از اسراف و تذبذب‌های موجود، توسعه ساخت انبارهای فنی‌واستندارد، سردخانه‌های مجهز، وسایل حمل و نقل مناسب، توجه به بهبود راه‌های مواصلاتی و حمل و نقل درست، بسته‌بندی‌های فنی و مناسب، تامین واحدهای صنعتی تبدیلی و فرآوری محصولات و این گونه برنامه‌ها و کنترل‌ها، بسیار در رساندن ما به مرز خودکفایی موثر و مهم است، سهل است که ما را به صدور سرریز و مازاد محصولات هم خواهد رساند.

روغنی و غیره علاوه بر تامین کیفیت لازم و صرفه اقتصادی آن، در عمل تا حد زیادی به نیاز کمی هم خواهد انجامید و پاسخ خواهد داد.

۲- تامین کیفیت تنها محدود به بالا بردن عیار ماده اساسی موثر در محصول نخواهد شد، بلکه این مهم ناظر به استحصال محصول سالم و عاری از آفات و ضایعات و عوارض مختلف حین داشت و برداشت نیز می‌شود که مسلماً نه تنها به کیفیت مطلوب و مورد نظر مربوط می‌شود، بلکه عملاً این خود به بالا بردن سطح کمی محصولات و کمک به هدف خودکفایی نیز خواهد رسید.

۳- با شرایط و امکانات کافی و پتانسیل‌های بالقوه‌ای که کشور ما و نیروی انسانی ما داراست، حق داریم که انتظار داشته باشیم با خوداتکایی مطمئن، به خودکفایی کمی نیز برسیم و به اغلب مواد ضروری و مایحتاج کشاورزی و دامی با کاربرد دانش نوین و مکانیزاسیون دست یابیم. تفکیک و جداسازی کیفیت از کمیت یا بر عکس، به هر دلیل به نظر اینجانب توجیه منطقی و فنی ندارد، بلکه هر دوی این دو هدف می‌تواند به موازات هم و به تناسب دنبال گردد و با برنامه‌ریزی و مطالعه و اتخاذ و تامین همه تمهیدات لازم محقق شود. به عبارت دیگر با امکانات جامعه‌ی ما می‌توان گفت که کیفیت لازم است، اما کافی نیست، بلکه هر دو مهم به جای خود حایز اهمیت (پی‌گیری و دست یافتنی) می‌باشند.

۴- نکته بسیار مهم از دید اینجانب که توجه به آن و پرداختن بسیار جدی‌تر از سوی مسوولین محترم و دست‌اندرکاران امر تولید محصولات کشاورزی و دامی و رسیدن به مقصد و غایت خودکفایی حایز اهمیت است، موضوع ضایعات می‌باشد!

معلوم نیست نظر وزیر محترم جهاد کشاورزی در تلاش برای رسیدن به مرز خودکفایی و تامین کسری ۷ میلیون تن تا رسیدن به مجموع ۱۰۰ میلیون تن شامل ضایعات سنین موجود محصولات (طبق آمار و گفته‌ها ۳۰ درصد) کشاورزی هست یا نه؟ یعنی ما با در نظر گرفتن ضایعات فعلی ۷ میلیون تن کسری تولید و مصرف داریم و یا بدون آن؛ و اگر بتوانیم ضایعات و روند موجود آن را به انحاء مختلف و تدابیر و

شانزده سال قبل در بهمن ماه ۱۳۷۰ در شماره‌های ۱۲ و ۱۳ مجله‌ی وزین گزارش، نگارنده مقاله‌ی مفصلی تحت عنوان "تا مرزهای خودکفایی" عرضه داشتم که خوشبختانه تاکنون بسیاری از نقطه نظرها به بار نشست است و امروز طرح این سوال مهم در مجله دام، کشت و صنعت از سوی دوست عزیز و سردبیر محترم مجله مرا به یاد گذشته و بیان نکته‌ی قابل توجه دیگری به دنبال پاسخ بدین سوال برانگیخت.

باری تاکنون شعارها و حمایت‌های لفظی و عملی بسیاری از سوی مسوولین امر طی این زمان در حد پیگیری و کمک به رونق بخش تولیدات کشاورزی بخصوص در زمینه مواد مهم و استراتژیک تا سر حد خودکفایی صورت پذیرفته است (نظیر تخصیص اعتبار ریالی و ارزی، معافیت‌ها، جایزه‌ها، یارانه‌ها، وام‌ها، تضمین خریدها) و غیره که بی‌شک موثر بوده است. اما باید پذیرفت که در شرایط موجود به دلایل مختلف نمی‌توان به تمام معنا در تمام زمینه‌های تولیدی به سادگی چشم انتظار خودکفایی کامل و بی‌نیازی از دیگران، حداقل در کوتاه‌مدت بود و زمینه‌های همه را از منابع اولیه و امکانات و دانش و فن‌آوری مربوط مهیا دانست! لذا سوال این است که در مورد "تا مرز خودکفایی کامل، فقط ۷ میلیون تن فاصله داریم"، مدت و زمانی معلوم و مشخص نشده است! که اشاره به آن و تعیین زمان، انتظاری است به جا از سوی مردم و پاسخگویان به این چیستان؟! و اما:

۱- کیفیت در تمام تولیدات اعم از کشاورزی، دامی، سنتی و صنعتی جهان امروز و در آستانه‌ی جهانی شدن و رونق بازار تجارت جهانی علاوه بر نیاز و انتظار معقول داخلی و بومی، امری است اجتناب‌ناپذیر بخصوص با هدف ره‌یافت کم و بیش به بازارهای منطقه‌ای و جهانی و مبادلات بازرگانی.

آری، ما نباید و نمی‌توانیم در عرصه‌ی تولید، کیفیت را فدای کمیت کنیم و حداقل استانداردهای ملی و بین‌المللی را نادیده انگاریم! خاصه در زمینه تولید مواد راهبردی و مهم استراتژیک مثل گندم با پروتئین بالا و چغندر قند با عیار حداکثر و دانه‌های

آغاز فروش واحدهای گلخانه‌ای در شهرک گلخانه‌ای آوه

(۱۳۰ کیلومتری تهران در مجاورت اتوبان)

با مدیریت خود و مشارکت بانک کشاورزی . اشتغال و تولید را در دامن طبیعت تجربه کنید

برای کسب اطلاعات بیشتر ، لطفاً گزارش کامل شهرک گلخانه‌ای آوه را در صفحه ۲۶ تا ۲۹ مطالعه فرمایید

تلفن تهران : ۰۲۱-۲۲۳۲۱۴۵۰ همراه : ۰۹۱۲۱۱۸۶۲۲۹ تلفن شهرک گلخانه‌ای : ۰۲۵۵-۲۲۳۲۲۲۶

سایت اینترنتی شهرک گلخانه‌ای آوه : WWW.KDA.IR